

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1455

17.05.2019

Прем'єр-міністру України
ГРОЙСМАНУ В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Батенка Т. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 17 травня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

ІМС

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
Комітет Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу,
ядерної політики та ядерної безпеки
01008, м. Київ-8, вул. Грушевського, 5

«15» травня 2019 р. вих. № 105

Прем'єр-міністру України

ГРойсману В.Б.

Голові НКРЕКП

Кривенко О.О.

*щодо захисту прав побутових
споживачів, яким не забезпеченено
комерційний облік природного газу та
щодо врегулювання деяких питань
споживання природного газу
побутовими споживачами у разі
відсутності лічильників газу*

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ
Шановний Володимире Борисовичу!
Шановна Оксано Олександровно!

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечити встановлення лічильників газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках. У період з 2016 року по кінець 2017 року суб'єктами господарювання, що здійснюють на підставі ліцензії діяльність з постачання природного газу побутовим споживачам, незаконно встановлено загальнобудинкові лічильники обліку природного газу та накладено санкції на побутових споживачів, які відмовлялися від встановлення загальнобудинкового лічильника. Свою відмову споживачі аргументували тим, що не будинок купує газ, а домогосподарства – побутові споживачі. Лише після внесення змін до вищезазначеного закону 23.01.2018 р. встановлено, що за згодою власників 75 відсотків площ будинку можна встановлювати загальнобудинковий лічильник

газу, який однак не забезпечує комерційний облік природного газу у окремих домогосподарствах побутових споживачів.

Внаслідок численних депутатських звернень та запитів, Урядом прийнято Постанову №63 від 30.01.2019 р. «Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами», в якій частково здійснена спроба врегулювати конфліктні та проблемні питання щодо споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності індивідуальних лічильників газу.

Основним предметом даного запиту є проблема незаконного нарахування побутовим споживачам за граничними об'ємами споживання природного газу по 9.8 куб.м. на особу в будинках, де не встановлено ні загальнобудинкового, ні індивідуального лічильнику газу. Важливо зазначити, що це нарахування відбувається **категоріям громадян на яких не складалися Акти про порушення**, і не зрозуміло з яких підстав їх було переведено на норми за граничними об'ємами споживання природного газу по 9.8 куб.м. на особу.

Дана ситуація, яка склалася внаслідок невиконання суб'єктами господарювання, що здійснюють на підставі ліцензії діяльність з постачання природного газу побутовим споживачам норм чинного законодавства України (Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу», «Про житлово-комунальні послуги», «Про ринок природного газу», «Про захист прав споживачів») та положень нормативно-правових актів Кабміну в частині забезпечення комерційного обліку газу суб'єктами господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території, обліку природного газу для побутових споживачів, є неприпустимою. Її результатом стало неправомірне та незаконне нарахування побутовим споживачам за граничними об'ємами споживання природного газу по 9.8 куб.м. на особу (а саме тим споживачам, які не відмовлялися від встановлення загальнобудинкового лічильника газу і на яких не було складено Акти про порушення).

Також, підтвердженням незаконних дій суб'єктів господарювання (oblгазів) щодо нарахування побутовим споживачам обсягів природного газу за показниками загальнобудинкового лічильника є судові рішення по справах, які ведуть мої помічники-консультанти спільно з мешканцями міста Львова проти ПАТ «Львівгаз» та ТОВ «Львівгаз збут». Апеляційний суд Львівської області (у складі суддів Ніткевич Андрій, Бойко Світлана та Копняк Світлана) 16 квітня 2019 року виніс остаточні рішення по справах 466/9377/17 та 466/10113/17, якими відхилено апеляційні скарги суб'єктів господарювання на рішення Шевченківського районного суду (суд першої інстанції прийняв рішення на користь побутових споживачів, та зобов'язав ПАТ «Львівгаз» встановити саме індивідуальні лічильники газу для побутових споживачів у двох будинках: в одному встановлено загальнобудинковий лічильник, в іншому – ні).

Важливими є висновки колегії суддів по суті цих справ. Зокрема, відповідно до повного тексту судового рішення по справі №466/9377/17:

- позивачі позбавлені можливості, як споживачі послуг, вносити кошти за реально використаний ними природний газ, відтак їх права є

порушеними та підлягають поновленню в судовому порядку, тому позов є підставним, оскільки обов'язок відповідача по встановленню індивідуальних лічильників газу для кожного мешканця чітко передбачений Законом України № 3533-V;

- суд вказав, що на момент звернення з вимогами до суду, позивачі вносили оплату за користування природним газом, складовою частиною якої були і кошти, передбачені на встановлення індивідуальних лічильників газу;

- вирішуючи правову проблему, з метою забезпечення розвитку права та формування єдиної правозастосовної практики, **Велика Палата Верховного Суду у постанові 07 листопада 2018 року у справа № 214/2435/17 зробила такі висновки**: зі змісту статті 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» вбачається обов'язок встановлення відповідними суб'єктами господарювання - газорозподільними організаціями лічильників для такої категорії споживачів природного газу, як населення у вигляді приладів обліку природного газу, що дозволяють визначати обсяги споживання газу кожним окремим споживачем. При цьому таких споживачів не зобов'язано знаходити джерела фінансування вказаних приладів та робіт, оскільки відповідне фінансування уже закладено у тариф на оплату спожитого газу. **Стаття 6 цього Закону визначає обов'язок газорозподільної організації встановити саме квартирні прилади обліку газу в багатоквартирному будинку.** Оскільки позивачі сплачували за газопостачання за встановленими тарифами, в яких були передбачені витрати на встановлення лічильників газу, у тому числі безпосередньо індивідуальних, то відповідач зобов'язаний надавати послуги, які оплачені позивачами, та відповідно до частини першої статті 6 Закону зобов'язаний забезпечити встановлення лічильників газу для населення, що проживає у квартирах, у яких газ використовується тільки для приготування їжі, - до 01 січня 2018 року, оскільки з відповідною вимогою позивачі звернулися до внесення змін щодо строку встановлення лічильників таким споживачам;

- оскільки саме на відповідача (ПАТ «Львівгаз») покладений обов'язок встановлення лічильників газу, лише він повинен вживати заходів щодо залучення інших джерел фінансування цих робіт і покладання такого обов'язку на споживачів є неправомірним. Разом з цим, як встановлено Апеляційним судом, відповідач не вживав жодних заходів для фінансування таких робіт за рахунок будь-якого бюджету;

- Колегія суддів погоджується з висновком місцевого суду про те, що позивачі у справі (в якому встановлено загальнобудинковий лічильник) на даний час позбавлені можливості, як споживачі послуг вносити кошти за реально використаний ними природний газ, відтак їх права є порушені та підлягають захисту.

Додатково зазначаю, що НКРЕКП у своєму листі № 7334/17/47-12 від 16.11.2012 р. наголошує на тому, що Законом №3533-VI передбачається

встановлення лічильників кожному споживачеві. **Наявність будинкового лічильника газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується для підігріву води та приготування їжі, не є підставою для не встановлення індивідуальних лічильників кожному споживачеві.**

У зв'язку з вищезазначеним, для остаточного врегулювання конфліктних та проблемних питань щодо споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу, прошу Вас, враховуючи порушення вимог чинних нормативно-правових актів, взяти цю справу під особистий контроль та:

1. Зобов'язати суб'єкти господарювання, що здійснюють на підставі ліцензії діяльність з постачання природного газу побутовим споживачам привести свої дії у відповідність до вимог законодавства України;
2. Зобов'язати облгази встановити індивідуальні лічильники газу для побутових споживачів, які зверталися до суб'єктів господарювання щодо встановлення індивідуальних лічильників газу для комерційного обліку природного газу до 01.01.2018 року;
3. Скасувати неправомірне та незаконне нарахування побутовим споживачам (які не відмовлялися від встановлення лічильнику газу і на яких не було складено Акти про порушення) обсягів газу за граничними об'ємами споживання природного газу по 9.8 куб.м. на особу та здійснити перерахунок за особовими рахунками кожного побутового споживача за нормами споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників, затверджених Кабінетом Міністрів України;
4. Заборонити суб'єктам господарювання, що здійснюють на підставі ліцензії діяльність з постачання природного газу побутовим споживачам, нараховувати обсяги газу за показниками загальнобудинкового лічильника;
5. Перевести усіх побутових споживачів у багатоквартирних будинках яких встановлено загальнобудинковий лічильник на норми споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників, затверджених Кабінетом Міністрів України до моменту встановлення індивідуальних лічильників газу для таких побутових споживачів (комерційного обліку природного газу).

Відповідно до статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України» прошу повідомити про ухвалене Вами рішення в установлений законом термін, а також надіслати копію листа на мою електронну адресу: batenko.taras@gmail.com.

Заздалегідь вдячний!

З повагою

Батенко Т.І.
№ 321